

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET EINDVERSLAG van de commissie van rapporteurs voor het ontwerp van wet houdende regelen betreffende het accountantswezen. (Wet op de Registeraccountants.) (Ingezonden 6 juni 1962.)

Een groot aantal leden heeft de wens uitgesproken nog enige opheldering te ontvangen omtrent de positie, welke de in Nederland werkzame accountants van vreemde nationaliteit zullen innemen, wanneer het onderhavige wetsontwerp het *Staatsblad* zal hebben bereikt.

De ondergetekenden mogen naar aanleiding hiervan in de eerste plaats opmerken, dat de totstandkoming van de ontworpen wet voor de zoëven bedoelde accountants geen beletsel ten aanzien van de uitoefening van hun beroep hier te lande zal vormen. De wet stelt immers met betrekking tot de bevoegdheid tot het uitoefenen van het accountantsberoep generlei beperkingen. De betrokkenen zullen derhalve, ook indien zij geen registeraccountant (kunnen) worden, de vrijheid hebben hun activiteit in Nederland voort te zetten. De kwestie van de beperking dezer vrijheid voor niet-registeraccountants wordt eerst actueel, wanneer te eniger tijd bij een (andere) wettelijke regeling bepaalde werkzaamheden bij uitsluiting aan registeraccountants worden voorbehouden. In dit verband moge echter op het volgende worden gewezen:

a. De voor de toelating tot het register geldende eisen maken geen enkel onderscheid naar de nationaliteit der gegadigden. In beginsel kunnen dus ook buitenlandse accountants, op voet van gelijkheid met de Nederlandse, de hoedanigheid van registeraccountant verkrijgen. De feitelijke belemmering, daarin bestaande, dat het vreemdelingen in de regel moeilijker zal vallen het vereiste Nederlandse accountantsdiploma te behalen, kan in het stelsel van het wetsontwerp goedgevoerd worden opgeheven door hantering van de vrijstellingsfiguur met betrekking tot examenvakken, waarvoor de betrokkene een gelijkwaardig buitenlands diploma bezit. In de regel zal geen vrijstelling kunnen worden verleend ten aanzien van specifiek Nederlandse vakken (zoals het Nederlandse civiele en fiscale recht), kennis waarvan voor een behoorlijke uitoefening van het accountantsberoep hier te lande noodzakelijk moet worden geacht.

b. Zonodig zou voorts bij regelingen, die een bepaalde werkzaamheid exclusief aan registeraccountants voorbehouden, tevens kunnen worden voorzien in een mogelijkheid van gelijkstelling van buitenlandse accountants, die geen registeraccountant zijn, doch een gelijkwaardige kwalificatie bezitten. (Een overeenkomstige voorziening bestaat thans met name reeds in de wetgeving van het Verenigd Koninkrijk.)

Ter beantwoording van de door een groot aantal andere leden gestelde vraag moge het volgende dienen:

De totstandkoming van de ontworpen wet zal op zichzelf de positie van de Nederlandse accountants in andere landen niet wijzigen. Slechts wijziging van de wetgeving der betrokken landen kan daarin verandering brengen. Met betrekking tot de huidige situatie en de te verwachten ontwikkeling moge het volgende worden opgemerkt.

In de onderscheidene landen der *Europese Economische Gemeenschap* bestaan thans uiteenlopende regelingen. Met uitzondering van Luxemburg, waar de arbeid van buitenlandse accountants tot dusverre aan geen restricties gebonden is, gelden in deze landen met betrekking tot de uitoefening van het accountantsberoep verschillende beperkingen, welke mede voor buitenlandse accountants van betekenis zijn en ten dele te hunnen aanzien discriminerend zijn. Terwijl bedoelde beperkingen in de Bondsrepubliek Duitsland en in België slechts op een gering aantal werkzaamheden betrekking hebben (met name zij vermeld de certificering van jaarrekeningen van bepaalde categorieën van n.v.'s en voorts, voor wat België betreft, de controle bij banken), bestrijken zij in Frankrijk en Italië een veel breder terrein. Het verrichten van bedoelde werkzaamheden is voorbehouden aan accountants, die in het betrokken land een daarvoor voorgeschreven kwalificatie hebben verworven op grond van het voldoen aan daartoe gestelde deskundigheidseisen en het bezit van de nationaliteit van dat land. De nationaliteitseis is evenwel in West-Duitsland niet stringent gesteld; in België is ten aanzien daarvan voorzien in een mogelijkheid van individuele dispensatie; Frankrijk en Italië kennen slechts een mogelijkheid van uitzondering op formele reciprociteitsbasis.

De verwezenlijking van het E.E.G.-liberalisatieprogramma zal er toe moeten leiden, dat alle in dit samenstel van beperkingen besloten elementen, die, formeel of feitelijk, ten opzichte van de onderdanen van de andere landen der gemeenschap een discriminerende strekking hebben, worden geëlimineerd. Daarmee zal ook de positie van de Nederlandse accountants in de overige E.E.G.-landen op bevredigende wijze geregeld zijn. Hiertoe zullen de nationale wetgevingen in de beoogde zin moeten worden aangepast.

In het *Verenigd Koninkrijk* geldt slechts de restrictie, dat de „open” naamloze vennootschappen dienen te worden gecontroleerd door een accountant, die lid is van een door de Board of Trade erkende accountantsvereniging of individueel door de Board daartoe is erkend. Voor zodanige erkenning komen ook buitenlandse accountants op grond van hun kwalificatie en praktische ervaring in aanmerking.

In de *Verenigde Staten van Amerika* geldt de bepaling, dat ondernemingen, welke prospectussen worden gedeponneerd bij de Securities and Exchange Commission, de daarin vervatte jaarstukken moeten doen controleren door een onafhankelijke accountant. In beginsel komen ook buitenlandse accountants, die aan deze eis voldoen, in aanmerking.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,

F. J. W. GIJZELS.

De Minister van Justitie,

A. C. W. BEERMAN.

*De Minister van Onderwijs, Kunsten
en Wetenschappen,*

J. CALS.